

Številka: UEM – 091- 1/2010-1

Datum:

20. 1. 2010

UKOM

predlagam.vladi@gov.si

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana

Zadeva: Odgovor na predlog 285 "Legalizacija prostitucije"

Urad za enake možnosti je dne 7.1. 2010 od UKOM prejel predlog, da se po nizozemskem zgledu legalizira prostitucija tudi v Sloveniji, posredovan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*. V skladu s sklepom Vlade RS 38200-11/2009/9 z dne 23.7.2009 smo pripravili odgovor oziroma stališče organa.

Urad za enake možnosti v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi proučuje ureditev na področju prostitucije v Republiki Sloveniji in drugih državah članicah EU ter pripravlja predlog usmeritev za oblikovanje nadaljnjih politik na področju prostitucije.

Urad Vlade RS za enake možnosti ne podpira predloga, da se v Sloveniji legalizira prostitucija po nizozemskem zgledu.

V Evropi obstajajo štirje različni modeli urejanja prostitucije, ki so odvisni od tolerance posamezne države do prostitucije, ki se odvija na prostem, prostitucije, ki se odvija v zaprtih prostorih ter do prepovedi oziroma sprejetja obratovanja javnih hiš. To so regulacijski, prohibicionistični, abolicionistični in novi abolicionistični model. Pristop k zakonskemu urejanju pogojujejo razlogi, zaradi katerih se država odloči za sprejetje določenega modela.

Nizozemska sodi v regulacijski model. Zanj je značilno, da lokalne oblasti določijo posebne delovne, varnostne in higienske pogoje, pod katerimi delujejo prostitutke. Na Nizozemskem prostitucije niso regulirali s posebnim zakonom, pač pa jo ureja Zakon o lokalni samoupravi. Na Nizozemskem je ulična prostitucija dovoljena, vendar v omejen obsegu, enako velja za javne hiše in za okensko oziroma izložbeno prostitucijo – odvisno od ureditve v posamezni lokalni skupnosti. Prostitutke morajo pridobiti licenco za opravljanje svoje dejavnosti in plačevati davke.

V državah, ki imajo podobno ureditev kot Nizozemska, je odstotek prostitutk, ki svojo dejavnost prijavijo, zelo nizek (okoli 80-90 odstotkov prostitutk delo opravlja v neregistriranem sektorju), kar pomeni, da je kljub regulaciji še vedno večji delež prostitucije nenadzorovan. Veliko je prostitucije, ki se opravlja na nižji ravni, zlasti ulična in izložbena, kar je povezano s slabimi delovnimi razmerami, nizkim plačilom, izpostavljenostjo nasilju itd.

Predlog za legalizacijo so v nekaterih državah podale tudi prostitutke, ki so nastopale v dogovorih kot socialni partner in pobudnik. Pogoji za legalizacijo, ki naj bi imela namen izboljšati položaj, varnost in zdravstveno stanje prostitutk, pa so tudi opravljene obširnejše študije o značilnostih prostitucije na določenem območju, s katerimi pri nas ne razpolagamo. Na Nizozemskem je bila opravljena raziskava s strani ministrstva za pravosodje glede učinkov odprave zakonske prepovedi javnih hiš, ki je pokazala, da spremenjena zakonodaja ni imela nekega pozitivnega učinka na položaj prostitutk.

Slovenija sodi v abolicionistični model. Zanj je značilno, da je prostitucija dovoljena, vendar ni regulirana kot na Nizozemskem, kar pomeni, da ni posebnih predpisov, ki bi določali pogoje za opravljanje te dejavnosti. V zvezi s prostitucijo je kazniva samo zloraba prostitucije. Pravna ureditev na področju prostitucije tako omogoča opravljanje prostitucije kot poklica in dejavnosti, ker pa posebni pogoji za opravljanje dejavnosti prostitucije niso predpisani, lahko prostitutka začne opravljati svojo dejavnost takoj po vpisu v sodni register. V praksi pa se zaradi značilnosti prostitucije v Sloveniji ta dejavnost opravlja, ne da bi se jo vpisalo v ustrezen register.

V Sloveniji se večina prostitucije odvija na prikrit in nenadzorovan način, poteka večinoma neopazno in na dokaj visokem nivoju. Ulične prostitucije oziroma prostitucije na prostem ni. Za razliko od Nizozemske, kjer delo večinoma opravljajo prostitutke migrantke, je v Sloveniji po dosegljivih ocenah večina prostitutk domačega porekla, ki delo velikokrat opravljajo v lastniških stanovanjih. Prihodek, ki ga prislužijo s prostitucijo, pomeni zanje predvsem dodaten vir zaslužka, kar pa posledično pomeni, da se jih večina ne želi registrirati. Poleg omenjenih dejstev pomeni registracija tudi javno stigmatizacijo, kar v razmeroma majhni državi predstavlja velik problem.

Glede na to, da regulacija prostitucije v posameznih državah ni prinesla konkretnih izboljšav v smislu izboljšanja položaja prostitutk, zmanjšanja obsega prostitucije in preprečevanja dela na črno, na uradu ocenjujemo, da je bolje ohraniti obstoječi sistem, ob posameznih izboljšavah v smeri večje zaščite mladoletnih oseb in prostitutk pred zlorabami ter izboljšanja standardov s področja človekovih pravic.

Pripravila:
Jasna Jeram
Podsekretarka

mag. Tanja Salecl
v.d. DIREKTORICE